

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.V.35.457/2022/2.

A tanács tagjai: dr. Darák Péter a tanács elnöke
dr. Stefancsik Márta előadó bíró
dr. Márton Gizella bíró
Ságiné dr. Márkus Anett bíró
dr. Demjén Péter bíró

A felperes: felperes

(cím1.)

A felperes képviselője: dr. Nemes Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Nemes Imre Zsolt ügyvéd)

(cím22.)

Az alperes: alperes

(cím3)

Az alperes képviselője: dr. Olasz József László ügyvéd

(cím4)

A per tárgya: költségvetési támogatási ügyben hozott határozat elleni közigazgatási per

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes, 20. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Debreceni
Törvényszék 2022. október 27. napján kelt 8.K.701.518/2022/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

[1] A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a felperesnek az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2014. évben igényelhető támogatás jogcímre benyújtott – a jóváhagyott támogatási összeg 90%-os mértékére vonatkozó – kifizetési kérelmének helyt adott és 10.693.440 Ft támogatási összeg kifizetését rendelte el.

[2] A Magyar Államkincstár (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a támogatás fennmaradó 10%-a iránti, 2020. június 4. napján kelt felperesi kifizetési kérelmet a 168/4901/9/8/2020. iktatószámú határozatával elutasította, egyúttal a felperes támogatási jogosultságát megszüntette és a felperest 10.693.440 Ft jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetésére kötelezte. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2022. január 26. napján kelt EUJF/377/2022. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[3] Határozatát a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Támogatási tv.) 42. § (3) bekezdésére, 55. § (9) bekezdésére, 59. § (3) bekezdésére és 69. § (1) és (5) bekezdésére, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2014. évben igényelhető támogatások részletes feltételeiről szóló 34/2014. (IV. 04.) VM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 4. § (1) bekezdés d) pontjára, e) pont ea) alpontjára, 6. § a) pontjára, 12. § (9) bekezdés gb) alpontjára, (11) és (13) bekezdésére alapította.

[4] Indokolása szerint a működtetési időszak ötödik évére megvalósult üzemméret is 10%-ot meghaladóan maradt el a negyedik évre vállalt üzemmérettől, továbbá a felperes a kifizetési kérelem benyújtásáig nem teljesítette a szakirányú Bsc végzettség megszerzésére és 2 fő főállású foglalkoztatottra tett vállalásait, a kifizetett támogatás jogosulatlannak minősül, a felperes köteles annak visszafizetésére.

[5] A fellebbezésben foglaltakra kifejtette, hogy a Támogatási tv. 55. § (9) bekezdése alapján a hatóság kizárólag azon termőföldeket veszi számításba a tárgyévi üzemméret meghatározása során, amelyek szerepeltek a 2019. évi Egységes területalapú kérelemben, vagy a 10%-os kifizetési kérelem mellékletét képező D1008-02 jelű Termőföld betétlapon, továbbá a 42. § (3) bekezdése alapján az adatok módosítása a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszakon belül, legkésőbb 2020. augusztus 31. napjáig volt benyújtható. Mivel a felperes először a fellebbezésében hivatkozott a nagyobb üzemmérete meghatározása érdekében laskagomba termesztésre, a kifizetési kérelmének módosítása elkésztett, a gombatermesztés az üzemméret megállapításakor nem vehető figyelembe.

[6] Az elsőfokú bíróság a felperes alperes határozattal szemben előterjesztett keresetét a 8.K.701.518/2022/15. számú jogerős ítéletével elutasította.

[7] Indokolásában rögzítette, hogy a keresetlevél visszautasításának nem volt helye, így a kereseti kérelmet érdemben bírálta el. Rögzítette, hogy a felperes keresetében nem vitatta a szakirányú képesítés megszerzésének, illetőleg a főállású foglalkoztatott alkalmazásának

elmulasztását, valamint azt, hogy a gombatermesztésre kizárólag fellebbezésében hivatkozott. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (4) bekezdése alapján nem vizsgálhatta azokat a kereseti előadásokat, amelyekre a felperes a megelőző eljárásban nem hivatkozott (az elsőfokú hatóság nem adott ki hiánypótlási felhívást, túllépte az ügyintézési határidőt, megsértette ezáltal a Támogatási törvény alapelveit). Ugyanakkor rögzítette, hogy az ügyintézési határidő túllépése nem semmisségi ok, így azt kizárólag a felperes hivatkozásai alapján vizsgálhatta volna az alperes.

[8] Megállapította, hogy mivel a felperesnek nem volt lehetősége a 2019. évi egységes kérelemben feltüntetni a gombatermesztést, így azt a 10%-os kifizetési kérelmében kellett volna megjelölnie. Ennek elmulasztása nem helyesbítható eltérés, így arra vonatkozóan a hatóságnak hiánypótlás kibocsátására nem volt lehetősége. A kifizetési kérelem hibája a felperes felelősségi körébe tartozik, annak módosítására kizárólag az arra nyitva álló határidőn belül kerülhetett volna sor. A felperes ezt elmulasztotta, így a hatóság jogszerűen utasította el a kifizetési kérelmét, minősítette jogosulatlannak a már kifizetett támogatást és kötelezte a felperest annak visszafizetésére.

[9] A felperes a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amely befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdésének a) pont ab) és ad) alpontja alapján kérte.

[10] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (4) bekezdését nem a Kp. 2. § (1) bekezdésében és az Alaptörvény 28. cikkében, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakkal összhangban értelmezte, ezért nem vizsgálta a keresetében állított jogsérelmet, ezáltal megsértette alapvető eljárási jogait, egyben megfosztotta őt a hatékony jogorvoslat jogától. Kiemelte, hogy a bírói gyakorlat szerint a jogi képviselő nélkül eljáró félről nem követelhető meg részletes jogi érveléssel ellátott fellebbezés benyújtása, a jogi képviselővel előterjesztett, jogi érvelést is tartalmazó keresetlevelét pedig az elsőfokú bíróság nem teljesszűréssel vizsgálta. Álláspontja szerint a jogerős ítéletben megjelenő - a hatékony jogvédelem elvével, valamint az Alaptörvény szellemével ellentétes - jogértelmezés különleges súlyú, illetve társadalmi jelentőségű jogkérdést vet fel.

[11] *A felperes felülvizsgálati kérelmének befogadásra – az alábbiak szerint – nincs lehetőség.*

[12] A Kp. 117. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[13] A Kp. 118. § (1) szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata
- aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
- ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
- ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
- ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[14] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjában foglalt, a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére alapítottan a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

az adott ügyben felvetett jogkérdés közvetlenül vagy közvetett módon a jogalanyok széles körét érinti. A felvetett jogkérdés különleges súlya pedig kizárólag akkor teszi lehetővé a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgálandó jogkérdés az egyedi ügyön túlmutat. A befogadáshoz az is szükséges, hogy a befogadás indoka kapcsolatba hozható legyen az általában vett jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal.

[15] A felperes nem igazolta, hogy az egyedi ügyében felmerült probléma milyen okból és mennyiben érinti a társadalom széles körét. Nem támasztotta alá, hogy a jogkérdés a saját ügyén túlmutat, továbbá arra sem hivatkozott, hogy nagy számban lennének folyamatban ügyek ugyanezen jogkérdésben, és megítélésükhöz kúriai iránymutatás szükséges. Az általánosság szintjén megfogalmazott felperesi állítás nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont szerinti befogadását, ugyanis a felvetett jogkérdés csupán tényállítás alapján nem minősül különleges súlyúnak.

[16] A Kúria a Kfv.IV.35.325/2017/9. és a Kfv.IV.35.617/2017/4. számú határozataiban már vizsgálta a támogatásra jogosult kötelezettségeit és felelősségét a feltételek teljesítése és a kifizetési kérelem összefüggéseiben. Kimondta, hogy: „*a Jogcímrendelet [az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2012. évben igényelhető támogatások részletes feltételeiről 57/2012. (VI. 21.) VM rendelet] 4. § alapján, illetve az Eljárási törvény [jelen ügyben Támogatási törvény] 38. § (8) bekezdése, illetve 41.§ (1) bekezdése alapján a kérelem alapjául szolgáló jogosultság feltárása mindig az ügyfél kötelezettsége: a pályázat benyújtáskor, és a kifizetési kérelmek előterjesztésekor is, valamint, hogy „a vonatkozó speciális szabályozás szerint tehát nem minősül helyesbítható eltérésnek, ha a kifizetési kérelem (kitöltési) hiba miatt tér el a támogatási határozattól, miközben valójában a támogatási feltétel teljesült, ha az eltérést a közigazgatási szervnek hatósági ellenőrzés nyomán tudomására jutott eltérő tények alapján nem kellett észlelnie.*” A Kúria a nyilvánvaló hibával összefüggésben – a Kfv.IV.35.493/2020/7. számú ítéletében – kiemelte, hogy: „*Az Eljárási tv. [jelen ügyben Támogatási törvény] 9. § (1) bekezdés 23. pontja szerinti nyilvánvaló hiba a kérelemben feltüntetett olyan adatokra vonatkoztatható, amely hiánypótlási felhívás nélkül javítható (pótolható).*” A Kúria tehát már állást foglalt a hivatkozott jogkérdésekről, az elsőfokú bíróság pedig megvizsgálta a felperesnek mind az adminisztrációs hibával, mind a nyilvánvaló hibával összefüggésben tett előadását, és az irányadó jogszabályok alapján állapította meg, hogy a felperes nem tett eleget a támogatási feltételek teljesítésével kapcsolatos kötelezettségének. A jogerős ítélet jogszerűségének, a bizonyítékok értékelésének és az indokolás megfelelő kimunkálásának vizsgálata az érdemi felülvizsgálat, és nem a befogadás körébe tartozik, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadására ezen okból nincs jogszabályi lehetőség.

[17] A felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján is kérte.

[18] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjában meghatározott, a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés más-más befogadási okoknak minősülnek. A Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a rendkívüli perorvoslati kérelmet előterjesztő félnek ezen befogadási okot részletesen indokolnia kell. Meg kell jelölnie, hogy álláspontja szerint alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés milyen tények és jogi érvek folytán áll fenn. Ki kell fejtenie, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során megvalósított esetleges jogszabálysértés mennyiben hatott ki az ügy érdemére, illetve mennyiben sérültek az ügyféli jogai.

[19] A jogerős ítélet érdemben vizsgálta a felperes által már a fellebbezésében is hivatkozott tényeket, körülményeket, és kizárólag azon felperesi hivatkozásokat nem bírálta el érdemben, amelyek először a keresetlevélben, illetve a peres eljárás során kerültek

kifejtésre. A Kúria joggyakorlata értelmében a Kp. 78. § (4) bekezdése alapján a bírósági szakaszban új tényre és körülményre hivatkozni kizárólag akkor tud eredményesen a fél, ha a megelőző eljárásban önhibáján kívül nem tette vagy tehette meg, vagy önhibáján kívül nem ismerte az újonnan felhozott tényt, körülményt. A kúriai gyakorlat szerint kizárólag az engedhető meg, hogy a felperes a megelőző eljárásban már hivatkozott tény, körülmény alátámasztására új bizonyítékot, vagy bizonyítási indítványt terjesszen elő [Kfv.IV.37.201/2020/6, Kfv.II.37.722/2021/7, Kfv.III.38.143/2021/6., Kfv.III.37.463/2022/4., Kfv.III.37.468/2022/7.].

[20] A Kúria az Alkotmánybíróság határozatai alapján a hatékony jogvédelmet a tisztességes eljáráshoz való jog egyik konkrétumot tartalmazó rendelkezéseként értelmezi [Kpkf.IV.37.602/2015/3.]. Az, hogy a félnek lehetősége legyen a közigazgatási perben hatékony bizonyítási eszközök alkalmazására, illetve a bíróság érdemben megvizsgálhassa a közigazgatási tevékenység jogszerűségét, kétségtelenül a hatékony jogvédelem részét képezi [19/2015. (VI. 15.) AB határozat, 7/2013. (III. 1.) AB határozat]. A bíróságok részére feladatként tűzött, a Kp. 2. § (1) bekezdésében meghatározott hatékony jogvédelem biztosításának kötelezettsége azonban nem korlátok nélkül érvényesül, annak része az időbeli hatékonyság is, amely megköveteli, hogy a peres eljárás koncentrált legyen. A koncentrált eljárás biztosítása végett megalkotott szabályok korlátok közé szorítják hivatkozható tények, körülmények körét. Ezen korlátok nem csak megengedettek, de szükségesek is a hatékony jogvédelem biztosításához. A Kp. 2. § (1) bekezdése nem ad alapot arra, hogy a hatékony jogvédelemmel összhangban álló Kp. 78. § (4) bekezdésének alkalmazását a bíróság kizárja [Kfv.III.37.463/2022/4.]. A Kúria következetes gyakorlata szerint a Kp. 78. § (4) bekezdésének az „*önhibán kívüli*” fordulata a felperes érdekkörén kívül eső körülményt jelent [Kfv.IV.37.409/2019/5]. Az elsőfokú bíróság eljárása során alkalmazta azokat a perjogi szabályokat, amelyek meghatározzák az eljárás tényleges lefolytatásának szabályait és tartalommal töltik ki a hatékony jogvédelem alapelvét. A közigazgatási tevékenységgel szemben a bíróság hatékony jogvédelmet ugyanis az eljárásjog által meghatározott keretek között nyújthat. Az elsőfokú bíróság értékelte a felperes által előadott tényállításokat, és vizsgálatukat azon elemekre korlátozta, amelyekre a Kp. 78. § (4) bekezdés alkalmazására tekintettel lehetősége volt. Az így meghozott jogerős ítélet jogszerűségének, a jogértelmezés helyességének vizsgálata az érdemi felülvizsgálat, és nem a befogadás körébe tartozik. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok alkalmazásával határozta meg a per kereteit, a hatékony jogvédelemre hivatkozással a felülvizsgálati kérelem befogadására nincs jogszabályi lehetőség.

[21] A Kúria a jogerős ítélet vizsgálatát követően a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ac) alpont, valamint b) pont szerinti befogadási okok alapján sem találta a felülvizsgálati kérelem befogadását indokoltnak.

[22] Mindezek folytán nincs jogszabályi lehetőség az előterjesztett befogadási kérelem alapján a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálására, ezért a Kúria annak befogadását a Kp. 118. § (1) – (2) bekezdései alkalmazásával megtagadta.

[23] A Kp. 119. § (2) bekezdés utolsó mondata értelmében a Kúria a felülvizsgálati kérelemmel együtt előterjesztett azonnali jogvédelem iránti kérelemről legkésőbb a befogadás tárgyában hozott végzéssel egyidejűleg dönt. A Kúria jelen végzéssel a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta, így az azonnali jogvédelem iránti kérelem elbírálását mellőzte.

[24] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[26] A végzés elleni perorvoslatot a Kp. 112. § (1)-(2) bekezdései és 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. december 15.

Dr. Darák Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Stefancsik Márta s.k.
előadó bíró

Dr. Márton Gizella s.k.
bíró

Dr. Demjén Péter s.k.
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
bíró